

نهم ربیع المولود

در دوران طلبگی یکی از مراجع در حوزه علمیّه قم که یکی از سادات کربلائی و خاندان‌های مقیم کربلا بودند و بیش از نیمی از عمرشان را در کربلا گذرانده بودند و در درس خارجشان که نیم ساعت پیش از ظهر بود این مطلب را گفتند و من غالباً شب درس ایشان را بدون یک واو جا انداختن مکتوب می‌کردم و گاهی به نظر خودشان هم می‌رساندم و البته الان با توجه به گذر زمان نقل به معنا می‌کنم. ایشان گفتند که امروز عید مسلمین و عید شیعیان است و سال‌های سال که ما در کربلا ساکن بودیم نهم ربیع الاوّل در کربلا و نجف تعطیل رسمی بود و همه جا جشن و چراغانی و نقل و شیرینی و شادی بود مانند همه جشن‌های رسمی دیگر با عنوان نخستین روز آغاز امامت امام دوازدهم حضرت مهدی موعود ارواحنا له الفداء و تأکید می‌کردند و می‌خواستند با عبارتهای مختلف جایاندازند که کمتر عیدی در عراق

و بخصوص در کربلا و نجف چنین وضعیتی داشته است و همواره مرسوم بوده است که محاسبه می‌کردند که تا امروز چند سال و چند ماه و چند روز از آغاز دوران امامت آن حضرت گذشته است و تحت این عنوان این روز را بسیار گرامی می‌داشتند. ایشان در جایگاهی در حدّ مرجعیّت صلاح می‌دیدند و

انا حر نو لنا الدکروانا له لافطور

از صدای سخن دوست ندیم خوشتر
یادگاری که درین گنبد دوار بماند

گاهنامه فرهنگی هنری

صدای سخن دوست

(روابط عمومی کانون زبان قرآن)

موسیقی و هنر

موسیقی مبین و موجد و محرک و مهیج احساسات و فنّ تجسم عواطف است. موسیقی را زبانی به منظور بیان تخیلات، عواطف و احساسات دانسته‌اند که برای هر ملّتی به تناسب خصوصیاتش ویژگی‌های

معینی دارد. گویند موسیقی از ابعاد تعلیم و تربیت و مایه هیجان و عشق و غضب و رحمت و شفقت و حسادت و سرانجام محرک کلیه عواطف بشری و اعراض نفسانی است. موسیقی را در لغت به معنی لحن و آهنگ در نظر گرفته و در اصطلاح، علمی را گویند که از کیفیت سازوآواز بحث می‌کند. دانشمندان متقدم موسیقی را به گونه‌هایی مختلف تعریف و توصیف نموده‌اند. در یکی از تعاریف متداول، موسیقی را هر نوا و صدایی برشمرده‌اند که شنیدنی و خوشایند باشد و به وسیله اصوات مرکب از نوا و سکوت به بیان احساسات انسان پردازد و عواطف انسان یا موجودات زنده را تحت تأثیر قرار دهد. حکما و دانشمندان متقدم در پیدایش موسیقی یا کشف آن سخن‌ها گفته‌اند؛ برخی از متقدمان، فیثاغورس را یکی از اولین نظریه‌پردازان موسیقی که مسائل

شماره سه - مورخه ۱۴ مهرماه ۱۴۰۱ مطابق با
نهم ربیع المولود ۱۴۴۴ - ششم اکتبر ۲۰۲۲

موسیقی را صورت‌بندی کرده است، دانسته و برخی موسیقی را مبدأ کلیه علوم انگاشته‌اند. در علم یا هنر و فنّ بودن موسیقی بحث شده و دیدگاه‌هایی متفاوت مطرح شده است. برخی مانند ارسطو موسیقی را یکی از شاخه‌های ریاضی دانسته‌اند؛ همچون ابن‌سینا که موسیقی را متگی به ریاضیات دانسته و قسمتی از فلسفه به شمار آورده است. برخی نیز، نظیر نظریه‌پردازان اکسپرسیونیست موسیقی را نه یک علم که هنر می‌دانند و آن را زائیده خلاقیت و ذوق و قریحه سازنده و نوازنده آن می‌دانند و بعضی فنّ موسیقی را شناسایی نظم امور طبیعی توصیف نموده‌اند. گفته‌اند اصل موسیقی نغمه است؛ نغمه یعنی صدایی که با درنگ زمانی همراه است؛ یک نوع کیفیت از صداست که با گوش شنیده می‌شود و با زمان همراه است. موسیقی با یک نغمه به وجود نمی‌آید و زمانی حاصل می‌شود که یک نغمه با نغمه‌ای دیگر همراه شود. دو نغمه‌ای که با هم به گوش شنیده می‌شوند یا با هم تناسب

ندارند (تنافر) یا با هم تناسب دارند (تلاؤم یا توافق). موسیقی حاصل نسبت ملایمی است که از دو نغمه حاصل می‌شود و به گوش شنیده می‌شود. در موسیقی از خواص نسبت بین دو نغمه بحث می‌شود. موسیقی از صوت به وجود می‌آید و صوت در طبیعت موجود است. تلاطم امواج، ریزش آب، وزش باد و غرش طوفان همه موجد صوت‌اند، اما هر صدایی موسیقی به شمار نمی‌رود؛ باید صدا خوشایند و از زیبایی برخوردار باشد. بر این اساس، از حیث فنّ، موسیقی را صنعت ترتیب دادن صداها برشمرده‌اند به گونه‌ای که برای گوش مطبوع باشد. صدا نیز عبارت از تموج اجسام صدادهنده است و صدای موسیقی، صدایی است که درجه زیروبم آن برای گوش دلپسند باشد. چنانکه برخی اهل فنّ، موسیقی را چنین تعریف کرده‌اند که موسیقی سبب نشر عواطف به اتکای توالی اصوات و توافق نغمه‌هاست که از سازهای موسیقی استماع می‌شود.

«برگرفته از گفته‌ها و نوشته‌های استاد سیدعبدالله انوار، سیدحسین خدیوچم،

عباس اقبال آشتیانی و ابوتراب رازانی.

تهیه‌کننده: اکبر سعیدی»

آخرین خبر

به لطف خدا از سال ۱۳۹۸ یکی از زمینه‌های پیشبرد اهداف علمی کانون زبان قرآن در کنار برگزاری کارگاه‌های آموزشی پژوهشی، جلسات علمی بوده که به صورت مستمر برگزار و به نوعی پشتیبان و حامی برنامه‌های اجراشده محسوب می‌شوند. این جلسات به صورت هفتگی و به مدت دو ساعت تعریف شده‌اند و محتوای جلسات مبتنی بر بحث‌هایی است که در کارگاه‌های مختلف آموزشی پژوهشی یا سمینارهای علمی یا سمینارهای علمی فرهنگی برگزارشده در حوزه مطالعات و پژوهش‌های قرآنی شکل می‌گیرد و طرح می‌شود. همچنین، آسیب‌شناسی و روش‌شناسی مطالعات و پژوهش‌های قرآنی گذشته یا آینده یا ارائه‌های حاصل از این پژوهش‌ها در متن جلسات علمی طرح و به نقد و بررسی گذاشته می‌شود. مطالبی که در جلسات علمی طرح می‌شود، به گونه‌ای زمینه‌ها و بحث‌های طرح‌شده در نشست‌ها، سمینارها یا

کارگاه‌های گذشته را مورد نقد و بررسی قرار داده یا زیر سؤال می‌برد، یا با طرح سؤال یا طرح بحث زمینه گسترش مباحث و بررسی دامنه‌های مختلف آنها را فراهم می‌کند و به تکمیل مباحث کمک می‌کند. همچنین، به طرح بحث و تحقیق در موضوعات مختلف درون‌قرآنی یا بیرون از قرآن و عرضه‌شده به قرآن منجر می‌شود. رمز موفقیت جلسات علمی در آغاز و انجام به موقع جلسه اگرچه با حضور تنها دو نفر و همچنین طرح بحث و پیشبرد مطالب و گفتگوها با محوریت بحث‌ها و بیان‌های قرآنی روشمند می‌باشد. این جلسات در حال حاضر، به صورت معمول عصرهای یکشنبه از ساعت ۴ تا ۶ در محل ساختمان کرامت برگزار می‌شوند. ضمناً جلسات علمی ضبط تصویری و پخش آنلاین ندارند و محتوای جلسات صرفاً به صورت صوتی ذخیره و نگهداری می‌شوند. علاقه‌مندان از طریق تماس یا پیام با شماره ۰۹۹۱۱۱۴۴۰۱۷ می‌توانند از وضعیت برگزاری جلسه هر هفته اطلاع حاصل نمایند.